Lietas Nr. C38040316
Lietas arhīva Nr. C-0403-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā 2016.gada 4.oktobrī

Valkas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Dreija **rakstveida procesā** izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra **prasības pieteikumā pret /pers. G/ par uzturlīdzekļu piedziņu.**

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2016.gada 8.augustā prasītāja /pers. A/ cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. G/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. V/, dzimuša /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pusēm laulība nav noslēgta, bet ir kopīgs dēls /pers. V/, kurš atrodas prasītājas aprūpē un audzināšanā. Puses kopā nedzīvo kopš bērna piedzimšanas. Atbildētājs līdzekļus bērna uzturam dod neregulāri, ar lielu lūgšanos. Prasītāja aprūpē dēlu un turpina mācības /nosaukums/.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot ar prasības iesniegšanas dienu, līdz bērna pilngadībai. Piedzītos uzturlīdzekļus lūdz ieskaitīt prasītājas norēķinu kontā AS „SEB banka". Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs par prasības pieteikumu tiesai sniedza rakstveida paskaidrojumu, kurā prasību neatzina. Norādīja, ka bērnam uzturlīdzekļus pārskaita katru mēnesi uz prasītājas konta numuru. Lūdz tiesvedību lietā izbeigt. Vēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Tiesa ar 2016.gada 30.augusta lēmumu noteica, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2016.gada 31.augustā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās varēs saņemt tiesas kancelejā 2016.gada 4.oktobrī.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Tiesa, pārbaudījusi iesniegtos pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā noskaidrots, ka bērns /pers. V/ dzimis /datums/, un viņa vecāki ir /pers. G/ un /pers. A/. To apstiprina pievienotā bērna dzimšanas apliecības kopija.

Bērna māte – prasītāja ir nepilngadīga persona, kura saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo daļu atrodas savas mātes /pers. S/ aizgādībā.

Smiltenes novada bāriņtiesas /datums/informācija apliecina, ka bērna /pers. V/ ikdienas aprūpi un uzraudzību veic prasītāja /pers. A/, viņai ikdienā palīdz /pers. S/. /pers. A/ un /pers. S/ ir kopīga mājsaimniecība.

2016.gada 23.septembrī saņemtajā paskaidrojumā prasītājas māte /pers. S/ norāda, ka meita /pers. A/ atrodas viņas aizgādībā. Sava dēla /pers. V/ aprūpi veic pati bērna māte. /pers. A/ turpina mācības /nosaukums/ 2.kursā, šajā laikā par bērnu rūpējas viņa. Norāda, ka bērna tēvs /pers. G/ uzturlīdzekļus ieskaita /pers. A/ kontā. Ļoti bieži /pers. A/ nācies atkārtoti lūgt naudu bērna tēvam, tāpēc griezušies tiesā pēc palīdzības. Atbalsta meitas iesniegto prasību tiesā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Lai gan prasītāja ir nepilngadīga (pilni 17 gadi), bērns atrodas viņas aprūpē un uzraudzībā, un faktiski viņa pilda Civillikuma 177.pantā noteikto vecāka pienākumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta nosacījumiem nepilngadīgu fizisko personu lietas tiesā ved likumiskie pārstāvji. Konkrētajā gadījumā lietu ved pati bērna māte, kura 2017.gada 2.aprīlī kļūs pilngadīga, un par to ir informēta likumiskā pārstāve.

Tiesa secina, ka prasītāja ir sasniegusi tādu brieduma pakāpi, ka faktiski jau spēj aizstāvēt savas tiesības un pārstāvēt savu bērnu, rūpēties par viņa tiesību ievērošanu, ko apliecina patstāvīga bērna aizgādības tiesību īstenošana, uzturlīdzekļu saņemšana savā kontā un to izlietošana bērna vajadzībām. Prasītājas briedumu ir atzinusi arī Smiltenes novada bāriņtiesa, un tiesa uzskata, ka nav pamata apšaubīt prasītājas spējas patstāvīgi izlietot uzturlīdzekļus bērna uzturam, un līdzšinējā kārtība nebūtu maināma.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns var pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem; katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa ir jānodrošina bērnam Ministru kabineta noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", valstī noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai noteikts 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Tā 2016.gadā noteikta 370 EUR mēnesī. Līdz ar to uzturlīdzekļu apmērs bērnam /pers. V/, kurš ir septiņus mēnešus vecs, ir 92,50 EUR mēnesī, kamēr netiek mainīta minimālā alga valstī un kamēr bērns nav sasniedzis septiņu gadu vecumu.

Tā kā prasītāja bērna uzturēšanai lūdz piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītājā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērna vajadzības.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs paskaidrojumā norāda, ka prasību neatzīst, jo katru mēnesi prasītājai pārskaita uzturlīdzekļus. Viņš lietas izskatīšanu vēlas tiesas sēdē tāpēc, lai uzklausītu prasītājas pamatojumu prasības virzīšanai.

Tiesas ieskatā, savu pamatojumu prasītāja ir izteikusi prasības pieteikumā – atbildētājs uzturlīdzekļus dod neregulāri, ar lielu lūgšanos. Minēto argumentu atbildētājs savā paskaidrojumā nav apstrīdējis. Tiesa atzīst, ka atbildētāja pievienotais konta pārskats no 19.03.2016. līdz 23.08.2016. to arī apstiprina, jo tikai vienu reizi 25.04.2016. viņš uzturlīdzekļus ar vienu maksājumu ir samaksājis pietiekamā apmērā (100 euro), pārējie maksājumi veikti pa daļām bez noteiktas sistēmas un reizēm mazākā apmērā, līdz ar ko prasītājai grūti rēķināties ar atbildētāja regulāru materiālo atbalstu bērnam. Atbildētājs nav paskaidrojis, kāpēc izvēlējies šādu samaksas kārtību: 19.03.2016. 80 EUR un 21.03.2016. 20 EUR; 13.05.2016. 50 EUR un 26.05.2016. 50 EUR; 09.06.2016. 50 EUR un 15.06.2016. 10 EUR; 13.07.2016. divi pārskaitījumi 50 un 20 EUR un 28.07.2016. 25 EUR; 17.08.2016. 50 EUR.

Tiesa uzskata, ka nav pamata apmierināt atbildētāja lūgumu par lietas izskatīšanu tiesas sēdē, lai risinātu pušu savstarpējās attiecības, jo prasību par uzturlīdzekļu piedziņu prasītāja, būdama bērna māte ceļ bērna interesēs, lai īstenotu bērna tiesības uz regulāriem un prognozējamiem uzturlīdzekļiem no otra vecāka.

Tiesa uzskata, ka atbildētājs uzturlīdzekļus maksā neprognozējami, un ne vienmēr tie atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram, kas pienākas viņa bērnam, tāpēc prasība apmierināma un uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas 2016.gada 8.augusta līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot prasības pieteikumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Tā kā uzturlīdzekļi tiek piedzīti pilnā apmērā, tiesa piedzen no atbildētāja valsts labā valsts nodevu 166,50 EUR, kas aprēķināta saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu - 15% no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu - no 1110 EUR (92,50 EUR x 12).

Tiesa piedzen no atbildētāja valsts labā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas dokumentu nosūtīšanu un piegādāšanu 10,33 EUR apmērā.

Atbildētājam nosakāms maksimālais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par piedziņu valsts ienākumos.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.,42.,193.,195.,204.[1],250.[25],250.[27]pantu, 415.panta pirmo daļu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasības pieteikumu apmierināt.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, dzīvesvieta /adrese/, **par labu /pers. A/**, personas kods /personas kods/, **uzturlīdzekļus** katru mēnesi bērna **/pers. V/**, personas kods /personas kods/, **uzturam - 25%** apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra līdz septiņu gadu vecumam, kas pašlaik ir 92,50 EUR mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma **30%** apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra līdz bērna pilngadībai. Uzturlīdzekļu piedziņu sākt no 2016.gada 8.augusta.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. A/ kontā/numurs/AS „SEB banka".

Piedzīt no /pers. G/ valsts nodevu **valsts labā 166,50 EUR** (viens simts sešdesmit seši euro un 50 centi), kas jāiemaksā:

Saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
BIC kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.

-

Piedzīt no /pers. G/ ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **valsts labā 10,33 EUR** (desmit euro un 33 centi), kas jāiemaksā: Saņēmējs: Tiesu administrācija
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

-

Noteikt /pers. G/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts labā 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par samaksu valsts ienākumos jāuzrāda/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV-4701 labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā. Ja labprātīgi samaksa valsts labā netiek veikta, piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 4.oktobra, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2]panta nosacījumus. Apelācijas sūdzība iesniedzama Valkas rajona tiesā.

Tiesnese S.Dreija